

Studiu de piață, carne proaspătă - Elveția

Sumar executiv

Carnea de porc este sortimentul cel mai frecvent consumat în Elveția, atât din perspectivă istorică cât și în prezent și va rămâne, în următorii ani, cel mai popular produs din carne proaspătă în rândul consumatorilor elvețieni.

Consumul de carne de pasăre a crescut în ultimii ani și reprezintă produsul din carne proaspătă cu cea mai rapidă rată de creștere din Elveția. Există tendința consumatorilor elvețieni de a trece de la consumul de carne de porc la consumul de carne de pasăre.

Carnea de pasăre este cea mai importantă zonă de oportunitate pe piața cărnii proaspete din Elveția, nu numai din perspectiva creșterii sensibile a consumului dar și din cauza dependenței de importuri pentru acest sortiment.

Consumatorii elvețieni din generațiile tinere consumă, în medie, un nivel mai scăzut de produse din carne proaspătă, în comparație cu persoanele mai în vârstă, ceea ce face ca, în total, consumul de carne să aibă o tendință ușor descrescătoare. Elvețienii consumă carne, în medie, sub media consumului din UE pe cap de locuitor.

Producția internă este cel mai mare concurent al produselor din carne proaspătă din România (RO) în Elveția. Cercetările de piață arată că elvețienii cheltuiesc mai mult pe produse din carne proaspătă autohtonă decât pe produsele din carne proaspătă, mai ieftine, importate.

Aproximativ 80% din toată carnea proaspătă consumată în Elveția este produsă pe plan intern, ceea ce este în linie cu unul din obiectivele politicii agrare locale, lansate după 2019, acela ca Elveția să devină autosuficientă din punct de vedere al consumului agroalimentar intern, acolo unde este posibil.

60% din carnea proaspătă este vândută prin supermarketuri, în principal prin duopolul Coop-Migros și aproximativ 35% prin măcelarii strâns legate de fermele de producție. Comerțul electronic, deși neimportant ca volum, crește sensibil de la an la an, în special pe segmentul *premium*.

Tendința de scădere a consumului de carne proaspătă, împreună cu preferința dominantă a elvețienilor de a achiziționa produse din carne proaspătă produsă local, sunt cele mai mari provocări pentru exportul de carne proaspătă în Elveția.

1. Analiza SWOT

Puncte tari:

Piața elvețiană de alimente în general

- Piață relativ apropiată din punct de vedere geografic, cu avantajul suplimentar că Elveția este aproape în întregime înconjurată de state membre UE, acces ușor.
- Dimensiunea mică a țării, împreună cu o piață puternic urbanizată, creează o bază solidă de consumatori pentru producătorii din RO.
- Valoarea mare a francului elvețian face ca produsele agroalimentare din RO să fie competitive la prețuri pe piața elvețiană.
- Elveția are un deficit structural mare în privința produselor agroalimentare.

Specifice produselor din carne proaspătă

- Consumul de carne proaspătă face parte din cultura locală, multe preparate tradiționale de o mare varietate conțin carne proaspătă.
- Deficitul structural de carne proaspătă la unele sortimente.
- Carnea proaspătă din RO are un cost mai mic decât cea produsă intern și, prin urmare, ar putea atrage consumatorii atenți la preț.
- Consumatorii elvețieni percep favorabil, în general, practicile de producție de carne proaspătă implementate în statele membre UE în comparație cu cele din alte țări terțe. România implementează din acest punct de vedere standarde superioare comparativ cu reglementările UE.

Puncte slabe:

Piața elvețiană de alimente în general

- S-a demonstrat că elvețienii preferă în general produsele alimentare fabricate în Elveția ceea ce limitează cererea de astfel de produse din statele membre UE.
- Natura de duopol a pieței de retail elvețiene, COOP și Migros fiind de departe cei mai mari doi comercianți cu amănuntul din țară, realizând împreună 70-75% din volumul total de retail, limitează capacitatea de a colabora cu mai mulți parteneri din Elveția.
- Consumatorii elvețieni acordă o mare atenție produselor autohtone în ceea ce privește standardele de producție, ceea ce limitează capacitatea produselor agroalimentare din statele membre UE de a-și valorifica trăsăturile *premium/lux* în Elveția, în comparație cu alte țări terțe.
- Nu toate produsele agroalimentare beneficiază pe deplin de comerțul liber.

Specifice produselor din carne proaspătă

- Restricționarea importului la 1 kg de produse din carne per persoană sosită din statele membre UE, limitează transportul personal al produselor din carne în Elveția și ajută la protejarea producătorilor autohtoni de carnea achiziționată transfrontalier, mai ieftină.
- Studiile de piață scot în evidență preferința consumatorilor locali pentru produse din carne proaspătă autohtonă comparativ cu produsele din carne proaspătă importate în pofida faptului că cele din urmă sunt mult mai ieftine

- Preocuparea societății (stat, populație) de a sprijini economia locală și producătorii autohtoni de carne proaspătă și metodele lor este mare în Elveția.

Oportunități:

Piața elvețiană de alimente în general

- Practicile culinare similare, împreună cu protecția produselor din statele membre UE cu indicație geografică (IG), creează o piață mai ușor de pătruns comparativ cu alte țări terțe. Statutul IG al produselor poate ajuta ca acestea să fie mai bine văzute de către consumatorii elvețieni și, prin urmare, poate contribui la combaterea preferinței inerente pentru produsele elvețiene.
- Volumul mare de navetiști transfrontalieri și de imigranți din state membre ale UE ajută la stimularea cererii de produse agroalimentare din statele membre în Elveția.
- Veniturile ridicate ale elvețienilor permit unui număr mai mare de consumatori să cumpere produse *premium* provenite din statele membre UE, în mod mai regulat.
- Este posibil ca Elveția să aibă nevoie de un nivel mai ridicat de importuri agroalimentare în viitor datorită unei combinații între cererea în creștere și scăderea producției agricole în multe sectoare.

Specifice produselor din carne proaspătă

- Consumul de carne produsă în mod ecologic a crescut în Elveția în ultimii ani iar România are posibilități remarcabile de dezvoltare a producției de carne *bio* și *eco*.
- Consumul de carne de pasăre a crescut și va continua să crească în Elveția, în timp ce consumul altor categorii de carne vor scădea. Există un deficit structural la producția de carne de pasăre.
- Consumul sortimentelor de carne de nișă, care nu sunt produse în masă în Elveția, cum ar fi carnea de miel și de capră.

Amenințări:

Piața elvețiană de alimente în general

- Elveția este parte în mai multe acorduri de liber schimb cu foarte mari producători agroalimentari mondiali precum China, Turcia și Canada.
- Uniunea agricolă elvețiană (patronatul fermierilor) este puternică și protestează prompt împotriva mișcării de a crește importurile de produse în special lactate și carne în Elveția.
- Elveția găzduiește mari companii multinaționale locale care operează în sectorul alimentar și al băuturilor și care sunt bine înrădăcinate în țară.
- În timp ce relațiile Elveția-UE sunt și au fost întotdeauna în general bune, există un grad de incertitudine – mai ales din cauza unei combinații a rețelei complexe de acorduri bilaterale și a sistemului elvețian de referendum. Această incertitudine ar putea afecta în cele din urmă produsele alimentare în viitor.

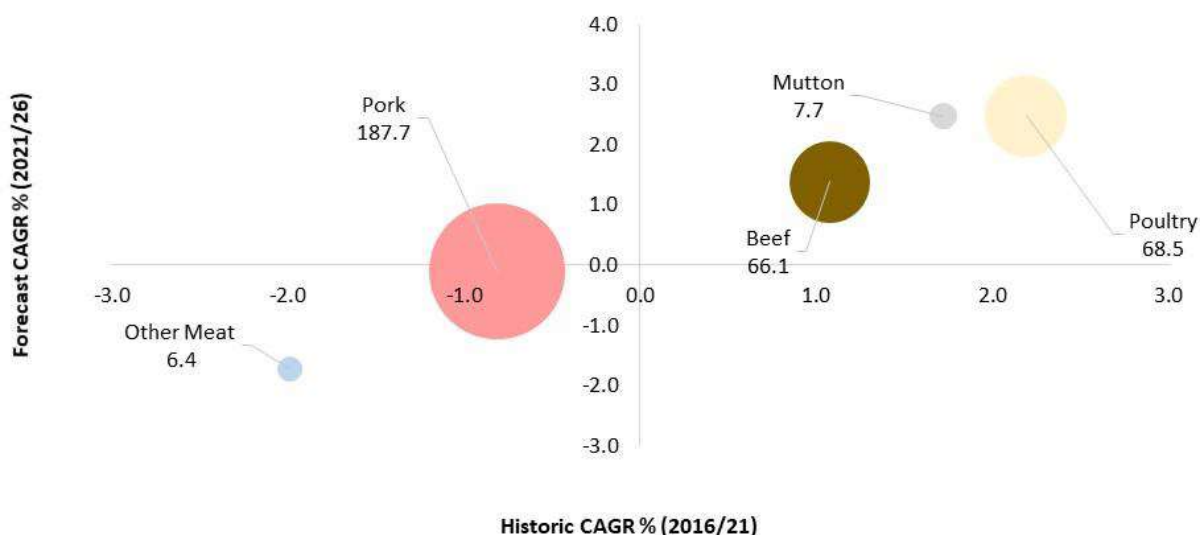
Specifice produselor din carne proaspătă

- Creșterea în Elveția a numărului de vegetarieni, împreună cu un număr tot mai mare de consumatori care își monitorizează atent și își limitează consumul de carne proaspătă.
- Importurile din Brazilia reprezintă cea mai mare amenințare dintr-o țară terță.
- Preocupările populației cu privire la viața și bunăstarea animalelor și impactul asupra mediului al produselor din carne proaspătă sunt mari în rândul populației elvețiene. Acești factori consolidează preferința pentru producția internă.

2. Consumul și consumatorii

Evoluție recentă, tendințe și previziuni

Carnea de porc este cel mai popular produs din carne proaspătă din Elveția, cu un volum total de 187 000 de tone anual. Cu privire la evoluția consumului de carne în Elveția, *Euromonitor International*¹ a publicat recent date statistice ce sunt sintetizate în graficul de mai jos.

Consumul cărnii de porc a scăzut ușor, înregistrând o rată de creștere anuală compusă (CAGR) negativă, de -0,8% în perioada 2016 și 2021. Privind în perspectivă, consumul și-a menținut scăderea în 2022 și va continua să scadă cu -0,1% până în 2026. Cu toate acestea, segmentul cărnii de porc proaspete va rămâne în continuare cel mai mare în Elveția.

Carnea de pasăre este al doilea cel mai popular produs din carne proaspătă din Elveția, cu un volum total de 68 000 de tone. Carnea de pasăre reprezintă, în plus, produsul din carne proaspătă cu cea mai rapidă creștere în Elveția, în ultimii ani, cu un CAGR de 2,2% între 2016 și 2022. Această tendință se va menține și pe viitor în Elveția, CAGR estimat pentru perioada 2022 și 2026 fiind de 2,5. %.

¹ <https://www.euromonitor.com/insights/food-and-nutrition>

Carnea de vită înregistrează un volum total anual de 65 000 de tone și este estimat să crească cu un CAGR de 1,4% până în 2026.

Carnea de oaie este un produs din carne mai puțin consumat în Elveția, cu un volum total de doar 8000 de tone în 2022.

Alte produse din carne înregistrează un consum total de aproximativ 6 500 de tone anual și se așteaptă un consum în scădere cu un CAGR de -1,7% până în 2026.

Consumul total de carne proaspătă a scăzut în ultimii ani în Elveția datorită unei combinații de factori: o creștere a interesului pentru drepturile animalelor, îngrijorări privitoare la sănătate și mediu, respectiv costurile ridicate ale produselor din carne proaspătă produse pe plan intern.

Preocupările privind drepturile animalelor influențează puternic baza de consumatori elvețieni și sunt un factor cheie care explică atât creșterea vegetarianismului, cât și legislația strictă privind drepturile animalelor din țară. Preocupările elvețiene cu privire la drepturile animalelor au generat în septembrie 2022 un referendum² privind interzicerea definitivă a creșterii animalelor în fabrici, 38% dintre alegători votând pentru interzicere, ceea ce nu a fost suficient pentru a trece votul dar este un indiciu clar că preocupările legate de drepturile animalelor în Elveția sunt o problemă mare. Consumatorii elvețieni au în plus preocupări legate de impactul asupra mediului al producției de carne proaspătă, producția de metan a fermelor de bovine reprezentând un procent mare³ din producția totală de emisii de gaze cu efect de seră a Elveției.

Preocupările cu privire la problemele de durabilitate și sănătate sunt motivul principal pentru care cererea de păsări de curte a crescut și continuă să crească în Elveția, în detrimentul altor tipuri de carne. După cum am amintit, carnea de pasăre este atât categoria de carne cu cea mai rapidă creștere în ultimii cinci ani cât și se estimează că va avea cea mai rapidă creștere în următorii cinci ani. Carnea de pasăre se dovedește deosebit de populară printre elvețienii francofoni. În ciuda preferinței globale cunoscute a Elveției pentru carnea produsă pe plan intern, în cazul cărnii de pasăre există un deficit de producție structural important, Elveția fiind doar aproximativ 2/3 autosuficientă în această privință. Acest fapt conduce într-o anumită măsură la o dependență de importuri. În același context, cererea de alternative la carne a crescut și continuă să crească⁴. De exemplu, în 2022, o cincime din toți burgerii vânduți de rețeaua Coop au fost vegetarieni. Comercianții cu amănuntul reacționează la această cerere crescută încercând să ofere o gamă și mai largă de produse alternative pentru carne (a se vedea anexa 1).

Produsele din carne elvețiană produse la nivel intern sunt sensibil mai scumpe decât în țările învecinate, ceea ce descurajează din ce în ce mai mult consumatorii să cumpere carne proaspătă în mod regulat. În timp ce carnea proaspătă importată este mai ieftină, mulți

---

² <https://www.swissinfo.ch/eng/politics/animal-welfare-and-swiss-meat-eating-habits-up-for-public-vote/47921262>

³ <https://www.bafu.admin.ch/bafu/en/home/topics/climate/state/data/greenhouse-gas-inventory.html>

⁴ <https://www.blw.admin.ch/blw/en/home/markt/marktbeobachtung/land--und-ernaerungswirtschaft/fleischersatz.html>

consumatori păstrează dorința de a cumpăra produse din carne proaspătă elvețiană pentru a sprijini fermierii și producătorii locali din țară, per total consumând însă mai puțin.

Profilul consumatorului

Consumul de produse din carne proaspătă în Elveția face parte din dieta curentă, cu toate acestea, consumul de carne pe cap de locuitor este mai mic decât în multe alte țări europene. Acesta a fost de aproximativ 50 kg în Elveția în 2022 (vezi anexa 2), comparativ cu aproximativ 80 kg pe cap de locuitor în vecinele Franța și Germania și peste 85 kg pe cap de locuitor în Austria vecină. Consumatorii din Elveția în ansamblu sunt conștienți de impactul consumului de carne atât asupra sănătății cât și asupra mediului și, într-adevăr, aproximativ jumătate dintre consumatorii elvețieni au indicat că încearcă să consume mai puțină carne sau să o înlocuiască cu alte produse, din aceste motive⁵.

Consumatorii mai tineri din Elveția se remarcă printr-un consum mai mic de carne comparativ cu generațiile mai în vârstă⁶, adoptarea unui stil de viață *vegan* fiind, destul de comună în rândul grupului de vârstă 18-34 de ani. Se estimează că 6% dintre consumatorii din această categorie de vârstă se identifică ca fiind *vegani*, în timp ce alți 17% se identifică drept „*flexitarieni*”, adică dispuși să-și monitorizeze și să-și limiteze conștient consumul de carne proaspătă. O mai mare conștientizare, în rândul tinerilor, a problemelor de durabilitate și sustenabilitate constituie, de asemenea, un motiv major pentru această tendință de scădere a consumului. Acest segment de consumatori este și un motor puternic al cererii de produse înlocuitoare de carne, piață care a crescut cu aproape 20% pe an în perioada 2016-2022.

Consumatorii cu vârste cuprinse între 35-56 de ani mănâncă cea mai mare cantitate de carne în medie dar vârful absolut al consumului de carne este în segmentul de 50 până la 64 de ani. Cu toate acestea, în cadrul acestei grupe de vârstă, s-a înregistrat și scăderea cea mai notabilă a consumului de carne în ultimii ani, în special la consumul de carne de porc. În timp ce consumatorii mai în vârstă consumă o cantitate mai mare de carne proaspătă în comparație cu consumatorii mai tineri, ei sunt, de asemenea, mai puțin predispuși (cultural) să consume produse din carne proaspătă care sunt considerate de nișă în Elveția, cum ar fi carnea de miel și capră.

Nivelul de vegetarianism este mai mare în rândul femeilor decât al bărbaților, puțin peste 6% dintre femeile elvețiene identificându-se ca vegetariene, comparativ cu puțin sub 4% dintre bărbații elvețieni. În mod similar, nivelul consumului general de carne este considerabil mai mare în rândul bărbaților elvețieni decât în rândul femeilor.

Consumatorii din Elveția cheltuiesc în medie mai mult pentru produsele din carne proaspătă produse în Elveția. Acest lucru se datorează prețului mai mare al cărnii produse local, prețul de vânzare cu amănuntul fiind de aproape 2,5 ori mai mare decât prețul mediu de vânzare cu amănuntul al cărnii în statele membre UE! În ciuda prețurilor ridicate, consumatorii au o preferință clară pentru carnea produsă pe plan intern, această preferință datorându-se unei combinații de motive, de la dorința de a susține economia locală și până la o mai mare

⁵ <https://www.livekindly.com/swiss-guidelines-citizens-drop-meat-consumption-66/>

⁶ https://digitalcollection.zhaw.ch/bitstream/11475/24892/2/2022_Tschanz-et-al_MenuCH-survey-results.pdf

încredere în practicile de producție zootehnică implementate în Elveția. Mulți fermieri implementează programe de bunăstare a animalelor⁷ și folosesc etichete⁸ pentru a arăta că produsele lor din carne proaspătă au standarde extrem de înalte, ceea ce rezonază în rândul consumatorilor elvețieni. Preferința pentru carnea produsă pe plan intern poate fi observată prin originea cărnii disponibile prin canalele de vânzare cu amănuntul în Elveția, peste 80% din carnea de bovină și aproape 100% din carnea de porc vândută prin comerțul cu amănuntul este de origine elvețiană.

Prețul de vânzare cu amănuntul al cărnii depinde de specie și de sortiment. Carnea roșie tinde să aibă un preț mai mare, de produs *premium*, în timp ce carnea albă are un preț mai economic. Carnea roșie și de vânat *premium*, inclusiv cea importată, se poate vinde cu amănuntul la peste 50 CHF pe kg, deși pentru carnea de pasăre obișnuită prețul tinde să se fie între 10 și 25 CHF pe kg, în funcție de sortiment. O privire de ansamblu a evoluției la zi a prețului cărnii de porc este disponibilă în anexa 3.

Consumatorii mai atenți la preț sunt probabil cei care cumpără carne proaspătă importată din Germania sau din alte țări UE, deoarece aceste țări au o bază de producție mai mare și exportă excedentul de carne de pasăre și bovină în Elveția. Consumatorii elvețieni percep în general pozitiv practicile de producție implementate în țările UE, deși, cei care își pot permite, probabil vor decide din motivele expuse anterior, să cumpere un produs din carne proaspătă produs intern, dacă este disponibil. Unii producători străini folosesc etichetarea voluntară privind bunăstarea animalelor pentru a ajuta la atenuarea preocupărilor consumatorilor elvețieni în ceea ce privește acest aspect. Tot acest segment de consumatori, poate alege carnea de pasăre care este mai ieftină decât carnea roșie.

Consumatorii în ansamblu sunt mai susceptibili de a fi sensibili la preț atunci când cumpără produse din carne de pasăre decât atunci când cumpără produse din carne roșie. Criteriul calității tinde să fie luat în considerare primul, înaintea prețului, la achiziționarea produselor din carne roșie, în special la carnea de vită. De asemenea, sortimentul (mușchi, cotlet, coaste etc.) și scopul utilizării (friptură, grătar, alte mâncăruri) sunt de obicei luate în considerare atunci când se cumpără produse din carne roșie, în special carne de porc. Bucățile populare și utilizările lor finale includ: cotlete de porc (grătar); mușchi de vită (diverse feluri de mâncare elvețiană), pulpă sau ceafă de miel (anumite tocane).

Analiză a factorilor ce favorizează consumul de carne

Există mai mulți factori cheie în Elveția care stimulează susținerea consumului de carne proaspătă:

Consumul de carne proaspătă cu preparate tradiționale elvețiene^{9,10,11}. Mâncărurile tradiționale elvețiene precum *Cordon Bleu* și *Fondue Bourguignonne* (*Fondue* de vită) încurajează consumul anumitor sortimente din carne proaspătă. Aceste preparate atrag

⁷ <https://www.blv.admin.ch/blv/en/home/tiere/tierschutz.html>

⁸ <https://www.swiss-farmers.ch/knowledge-and-facts/production/labels-programmes/>

⁹ <https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/gesellschaft/schweizer-kueche/schweizer-spezialitaeten.html>

¹⁰ <https://www.eda.admin.ch/aboutswitzerland/en/home/gesellschaft/schweizer-kueche/schweizer-kueche---fakten-und-zahlen.html>

¹¹ <https://schweizerfleisch.ch/rezepte>

consumatorii cu obiceiuri de consum mai tradiționale, precum și turiștii care doresc să guste din bucătăria locală (a se vedea și anexa 4). Carnea proaspătă este adesea savurată alături de brânzeturi topite și pâine în ceea ce este cunoscut sub numele de *raclette*, care este foarte populară în Elveția și oferă prilejul unor activități sociale comune, care au loc, în special, în lunile mai reci de iarnă.

Sprijinirea economiei locale. S-a demonstrat prin cercetări și studii de piață că elvețienii cheltuiesc mai mult pe produse autohtone, chiar dacă acestea sunt de obicei mai scumpe decât produsele provenite din țările vecine (cum este cazul cărnii proaspete). Consumatorii locali sunt mândri în general de toate produsele elvețiene. În cazul cărnii, aceștia respectă drepturile animalelor și practicile de producție implementate în Elveția, care ajută la compensarea unora dintre preocupările legate de consumul de carne. De exemplu, există limite¹² privind numărul maxim de animale pe care fermierii elvețieni le pot avea la un moment dat, 300 de viței, 1 500 de porci și 18 000 de găini per fermă. Există limite stricte privind timpul de transport al animalelor¹³. Prin urmare, consumatorii care consumă mai rar carne sunt predispuși să caute produsele din carne proaspătă produse în Elveția atunci când decid să cumpere, atât pentru a sprijini economia locală, cât și pentru a se asigura că animalul a fost tratat cu mai mult respect.

Grătarul de vară (*Brotle*). Ieșitul la grătar este o activitate comună în Elveția. Se desfășoară în aer liber, în natură, în lunile calde de vară. Un grătar elvețian (numit în mod obișnuit *Brotle*) se referă la activitatea de gătit în aer liber și este iubit de mulți consumatori elvețieni. Acest obicei oglindește în mare măsură activitățile similare din multe alte țări, cu o mare cultură a grătarului, cum ar fi SUA sau Brazilia. Consumatorul obișnuit elvețian gătește și consumă de obicei carne de porc și produse de carne de pasăre în timpul *Brotle*-ului. *Brotle*-ul complimentează stilul de viață elvețian, care include dorința de a fi în aer liber în lunile calde, existând peste tot în Elveția, locuri și locații special amenajate cu scopul *express* de a găzdui un *Brotle*.

Alte obiceiuri de consum sunt similare cu cele întâlnite în alte țări europene, precum cina acasă sau în oraș, care este cea mai importantă masă care include produse din carne proaspătă. Consumatorii elvețieni nu consumă des produse din carne proaspătă la micul dejun, iar consumul de carne proaspătă pentru masa de prânz este mai frecvent, în special dacă iau masa într-o unitate comercială.

3. Oferta

Producția locală

Sectorul producției de carne proaspătă din Elveția este mai mic decât în alte țări europene¹⁴, cea mai mare parte din producție fiind destinată pieței locale, mai degrabă decât exportului

¹² <https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2008/414/en>

¹³ <https://www.blv.admin.ch/dam/blv/en/dokumente/tiere/rechts-und-vollzugsgrundlagen/tschv-en.pdf.download.pdf/Animal%20Protection%20Ordinance%20455.1.pdf>

¹⁴ <https://www.sbv-usp.ch/en/services/agristat-swiss-agriculture-in-figures>

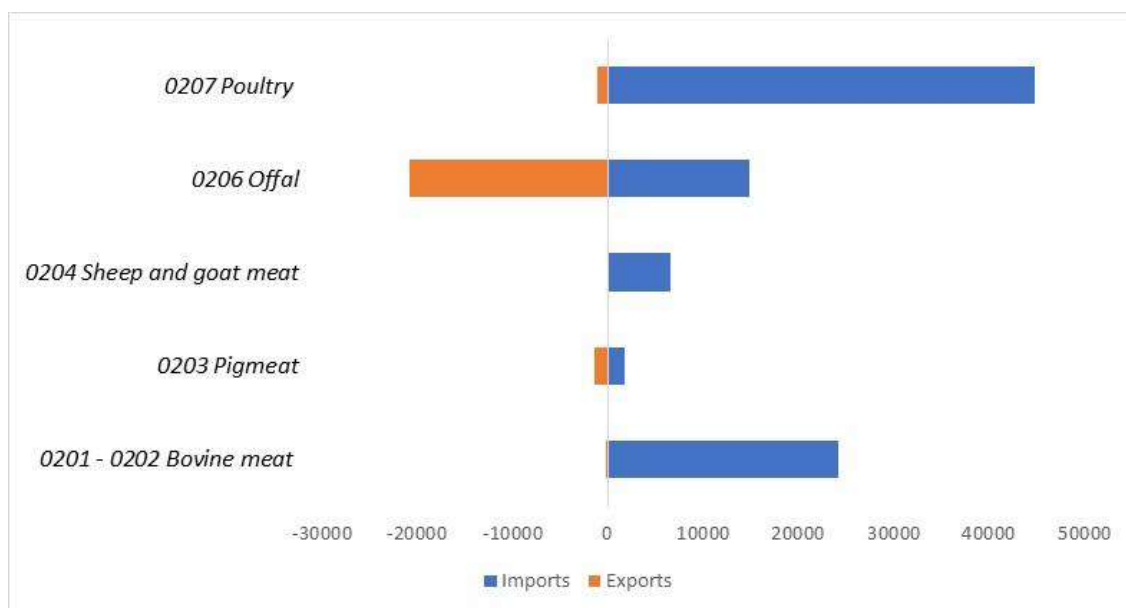
în masă către alte țări. Majoritatea fermelor de porci^{15,16} și pui¹⁷ din țară sunt de dimensiuni reduse, legislația elvețiană asigurând că acest lucru rămâne așa. De exemplu, un producător/fermier poate avea doar maximum 18 000 de găini ouătoare, comparativ cu media de 30 000 de găini ouătoare găsite într-o fermă tipică germană. Aceasta este o consecință a dorinței guvernului de a se asigura că măsurile privind drepturile animalelor sunt menținute, mergând până la limitarea numărului de animale care pot fi ținute la o fermă.

Aproximativ 80% din carnea proaspătă produsă în Elveția este consumată în țară, importurile reprezentând restul de 20%, în special pentru carnea de pasăre și bovină. Producția de carne proaspătă este mai flexibilă în Elveția, comparativ cu alte produse agroalimentare, cum ar fi fructele și legumele, deoarece producția de carne proaspătă poate fi efectuată și în regiunile mai muntoase ale țării, ceea ce permite producția de carne proaspătă în întreaga țară. Carnea de pasăre este cea mai populară carne proaspătă în rândul fermierilor, aceștia profitând de dimensiunea mai mică necesară pentru creșterea păsărilor și de creșterea cererii de carne de pasăre în Elveția în ultimii ani.

Un raport detaliat al pieței de carne pentru anul 2022 publicat de Oficiul Federal pentru Agricultură poate fi consultat în anexa 6.

Import Export

Elveția este un importator net de carne proaspătă, având un deficit comercial considerabil în ultimii cinci ani.

Exporturile au rămas stabile în ultimii ani, la un volum de aproximativ 20 000 de tone, 20 918 de tone în 2022. Importurile elvețiene au fluctuat în ultimii ani de la o cifră de 90 000 de tone în 2017 la 65 000 de tone în 2018, înainte de a reveni la un volum de 95 000 de tone în 2021

¹⁵ <https://www.saugut.swiss/de-ch/Verband/Aktuelles>

¹⁶ <https://www.suisag.ch/en>

¹⁷ <https://www.swiss-farmers.ch/knowledge-and-facts/animals/poultry/>

și depășind cu puțin 100 000 de tone în 2022 (aprox. 730 mld CHF)¹⁸. După cum am menționat anterior, aproximativ 20% din carnea proaspătă consumată în Elveția este importată din străinătate.

Carnea de pasăre este cel mai importat produs din carne proaspătă, cu aproximativ 40 000 de tone în 2022; aceasta este urmată de carnea de bovină din care țara a importat un volum de 22 000 de tone în 2022.

Importurile și exporturile de organe și carne de porc sunt mai echilibrate, Elveția având un excedent comercial în comerțul cu organe interne. Importurile și exporturile de carne de porc sunt relativ mici, cifrându-se la doar câteva mii de tone anual.

Germania este cel mai mare exportator de carne proaspătă în Elveția în ultimii ani, țara exportând aprox. 30 000 de tone de carne proaspătă anual. Aceasta este urmată în 2022 la distanță de Irlanda, Brazilia, Franța, Austria și Italia cu exporturi între 10 000 și 15 000 de tone. UE, fără Germania și Austria, a exportat în Elveția peste 35 000 de tone în 2022, statele membre ale UE, Polonia și Țările de Jos fiind cei mai mari exportatori UE dincolo de Germania și Austria menționate anterior¹⁹.

Produsele din carne proaspătă din UE cu protecție IG²⁰ beneficiază de protecție completă în Elveția (acord CH -UE). România poate profita în viitor de pe urma acestor prevederi având în vedere că pentru aceste produse se poate cere un preț mai ridicat²¹. În mod remarcabil România are în plus și alte atuuri aflate la îndemână respectiv producția de carne în sistem ecologic și cu certificare *bio*.

În ceea ce privește bunăstarea animalelor țara noastră implementează standarde superioare celor din uniune²². Deși încă nu s-a materializat în act normativ, țara noastră a notificat CE-TRIS²³ cu privire la eticheta de calitate „*porc crescut în bunăstare*”, existând inițiative similare și pentru carnea de pasare. Etichetarea voluntară și comunicarea către consumatori a acestor practici de producție privind carnea de proveniență românească se poate dovedi decisivă pentru succesul în Elveția.

Competiția

Principalul concurent pe piața elvețiană a cărnii proaspete provine de la producătorii interni. Aproximativ 80% din carnea proaspătă care este consumată în Elveția este produsă și în țară, iar consumatorii pun un accent mare pe practicile elvețiene de producție a animalelor. Producătorii elvețieni beneficiază, de asemenea, de o bază de consumatori care s-a dovedit foarte conservatoare. Cu toate acestea, produsele din carne proaspătă din statele membre UE sunt percepute favorabil în mare măsură, cea mai mare provocare fiind dorința elvețiană de a cumpăra produse autohtone din carne proaspătă. Brazilia este cel mai mare concurent în afara producătorilor autohtoni, țara sud americană concentrându-se pe exportul de carne de vită și

¹⁸ <https://www.gate.ezv.admin.ch/swissimpex/public/bereiche/waren/query.xhtml>

¹⁹ <https://www.trademapp.org/index.aspx>

²⁰ <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/>

²¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a7281794-7ebe-11ea-aea8-01aa75ed71a1/language-en>

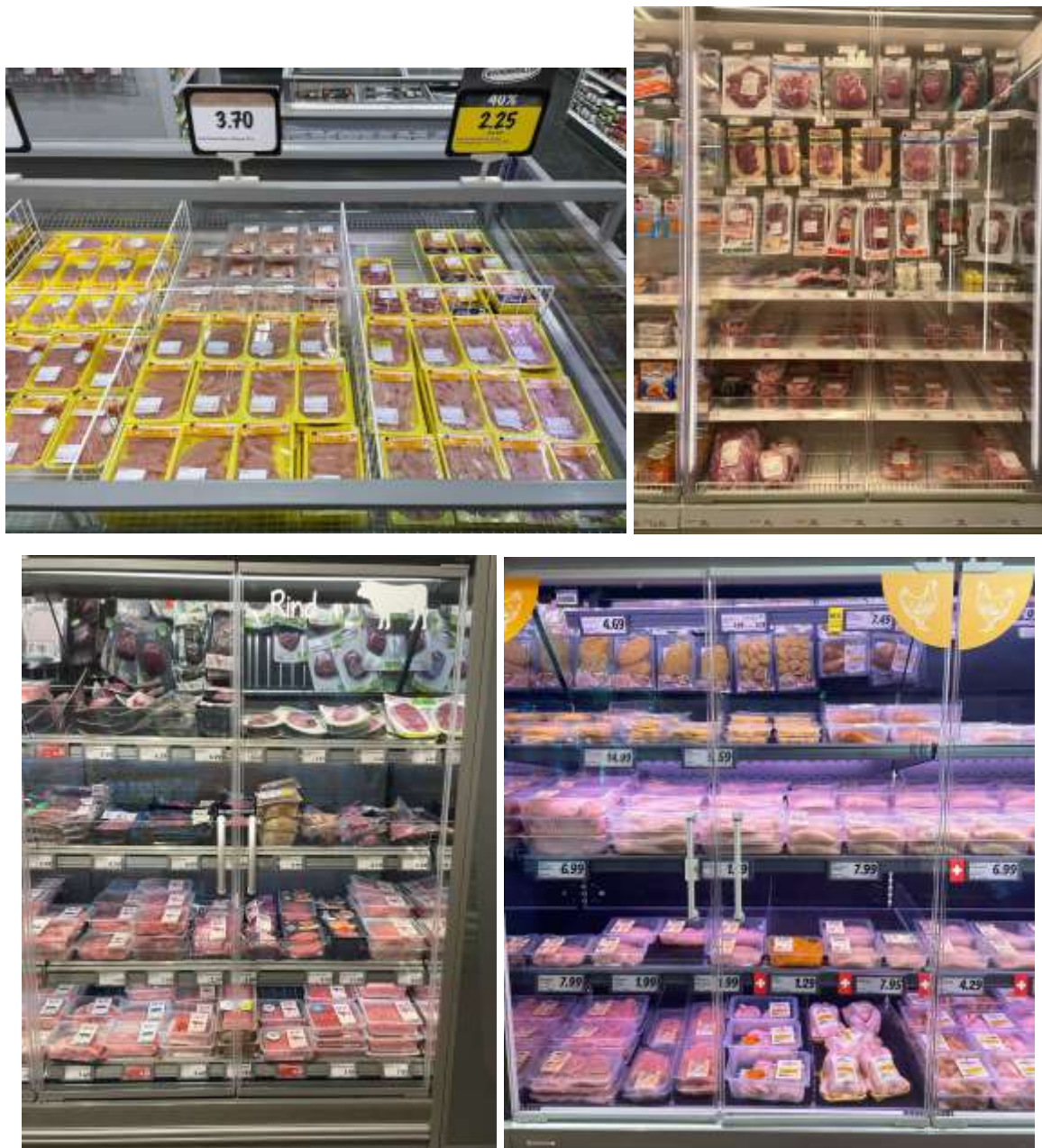
²² <https://apia.org.ro/planul-national-strategic-2023-2027-pns-al-romaniei/interventii-implementate-din-pns/bunastarea-animalelor-dr-06/>

²³ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/15842>

carne de pasăre. În ansamblu, totuși, UE exportă aproximativ de trei ori cantitatea de carne proaspătă către Elveția decât o face Brazilia.

Elemente de prezentare în supermarketuri

Pe ambalajele majorității produselor locale se distinge steagul elvețian mai ales la carne roșie și carnea de pasăre. Carnea proaspătă vândută în magazinele moderne de vânzare cu amănuntul tinde să fie învelită în hârtie flexibilă sau ambalaje din plastic.

Având în vedere durabilitatea aflată la ordinea zilei, există un interes sporit pentru minimizarea impactului ambalajelor asupra mediului, reciclabilitate și materialele de ambalare certificate FSC.

Unii comercianți cu amănuntul impun să fie folosite materialele care îndeplinesc aceste criterii. La discounteri, cu carne disponibilă din diferite țări, utilizarea drapelului elvețian este mai rară. Carnea este organizată în rafturi pe specii. Utilizarea ambalajelor flexibile este larg răspândită.

4. Cerințe specifice de acces la piață

Acces și intrare pe piață

Importatorii și operatorii de produse din carne proaspătă exportate în Elveția trebuie să fie înregistrați în baza de date mai largă a UE TRACES²⁴. Autoritatea competentă în ceea ce privește animalele și produsele de origine animală este Oficiul Federal pentru Siguranța Alimentară și Veterinară (OSAV²⁵), în timp ce autoritatea responsabilă cu controlul fitosanitar este Oficiul Federal pentru Agricultură (FOAG²⁶), Serviciul Federal pentru Protecția Plantelor. Importatorul va avea nevoie pentru anumite produse din carne proaspătă, cum ar fi carnea de pasăre și de bovină, de un permis general de import pentru produse agricole. Dacă este exportat un produs etichetat „*carne de vită de înaltă calitate*”, atunci acesta trebuie să fie însoțit un certificat de carne de vită de înaltă calitate care îndeplinește standardele elvețiene.

Pentru persoanele care transportă carne în țară, există limite privind cantitatea care poate fi adusă în Elveția fără taxe vamale. Această limită este de 1 kg de persoană, pe zi. Scopul acestei măsuri este reducerea afluxului de produse din carne mai ieftine de la intrarea pe piața elvețiană²⁷.

Tarifele vamale pentru carnea proaspătă importată variază în funcție de sortiment. Există contingente tarifare pentru anumite volume. Informații detaliate privind taxele de import și regulile de origine precum și procedurile vamale pot fi consultate pe site-ul Comisiei Europene în cadrul portalului Access2Markets la următoarea adresă:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>

Aici sunt publicate cele mai actuale informații referitoare la tarifele vamale și eventuale limitări (contingente) stabilite și actualizate periodic de guvernul elvețian.

Spre exemplu pentru exportul de carne de pui (cod HS 02071110) din România către Elveția, tariful vamal este de 30 CHF pentru 100 kg în limita contingentelor stabilite și de 312 CHF la 100 kg în afara limitei.

Atenție : Platforma este accesibilă doar de pe teritoriul Uniunii Europene!

²⁴ <https://www.bazg.admin.ch/bazg/en/home/informationen-firmen/einfuhr-in-die-schweiz.html>

²⁵ <https://www.blv.admin.ch/blv/en/home.html>

²⁶ <https://www.blv.admin.ch/blv/en/home.html>

²⁷ <https://www.bazg.admin.ch/bazg/en/home/information-individuals/travel-and-purchases--allowances-and-duty-free-limit.html>

Standarde, măsuri sanitare și fitosanitare (SPS)

UE și Elveția se află într-o zonă SPS comună, prin urmare, controalele SPS ale animalelor care sosesc sau tranzitează prin Elveția din UE au fost abolite la frontieră dar sunt necesare anumite documente intra-UE, cum ar fi înregistrarea la TRACES (a se vedea mai sus).

Legea alimentară elvețiană, Regulamentul privind alimentele și mărfurile și alte reglementări pertinente formează baza pentru executarea și implementarea legislației alimentare. În ciuda faptului că nu este membru al UE, legile și reglementările alimentare ale UE influențează în mare măsură reglementările alimentare implementate în continuare în Elveția. Nivelul federal este responsabil de controlul alimentelor la frontieră. Principala parte legislativă generală care are un impact asupra produselor alimentare și a băuturilor în Elveția este Legea alimentară elvețiană²⁸, care formează baza principală a reglementărilor privind siguranța alimentară în Elveția, privind sănătatea consumatorilor de produse alimentare și protejarea consumatorilor împotriva înșelăciunii legate de produsele alimentare. Punerea în aplicare a acestui act este în mare parte transferată la nivelul cantonului.

Etichetare

În timp ce cerințele de etichetare în Elveția sunt foarte apropiate de cele din Uniunea Europeană, spre deosebire de UE, Elveția continuă să solicite un anumit număr de detalii privind țara de producție și originea ingredientelor. În special, indicarea țării de producție este obligatorie și se referă la țara în care alimentul a fost complet fabricat sau în care au avut loc etapele esențiale de prelucrare.

Cerințele elvețiene de etichetare pentru carne diferă ușor de cele ale UE. Următoarele informații, dacă sunt relevante, trebuie să fie clar etichetate pe produsele din carne:

- carne produsă folosind anumite substanțe hormonale sau non-hormonale care sporesc performanța.
- carne de la iepuri ținuți în condiții interzise în Elveția.

Cerințele cheie obligatorii de etichetare (în general, în conformitate cu UE) sunt:

1. Denumirea produsului, care indică ce tip de aliment se află în ambalaj.
2. Lista ingredientelor, care oferă informații despre toate ingredientele conținute într-un aliment.
3. Data maximă până la / expirare. Toate alimentele trebuie să fie datate, cu excepții precum fructele și legumele proaspete, oțetul sau sarea de masă. Modul standard de datare a alimentelor este de a folosi data până la care un produs alimentar își păstrează proprietățile specifice în condiții adecvate de depozitare sau data de expirare.
4. Cerințe de depozitare. Unele alimente, precum cele care se depreciază rapid, trebuie păstrate sau folosite în condiții speciale iar acestea trebuie menționate pe etichetă.

---

²⁸ <https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2017/62/en>

5. Numele și adresa firmei sau persoanei care produce, importă, ambalează, împachetează, umple sau distribuie alimentele. Acesta este de obicei distribuitorul produselor importate.

6. Originea. Țara de producție. În cazul produselor alimentare formate din mai multe ingrediente, pe lângă țara de producție, în anumite cazuri pot fi necesare informații suplimentare cu privire la originea ingredientelor. Mai precis, dacă un ingredient constituie peste 50% dintr-un produs (sau peste 20% în cazul cărnii), trebuie indicată originea. De exemplu: „Sos de roșii, listă de ingrediente: concentrat de roșii (90%, origine roșii: Franța), dovlecei, morcovi, ceapă, sare de mare, busuioc, usturoi”. Dacă roșiile din sos ar veni nu numai din Franța, ci și din Spania, ambele țări ar trebui să fie enumerate.

7. Greutate sau volum, folosind sistemul metric.

8. Declarația de valoare nutrițională oferă informații despre mai mulți nutrienți conținuți într-un produs. În general, este obligatoriu, dar există categorii individuale de alimente care sunt scutite. În principiu, etichetarea nutrițională a alimentelor preambalate este obligatorie, fiind posibile două tipuri de marcaje, acestea fiind:

- Declarație detaliată de valoare nutritivă: informații despre valoarea energetică, conținutul de grăsimi, acizi grași saturați, carbohidrați, zahăr, proteine și sare.

- Etichetă cu valoare nutritivă mică: indicarea valorii energetice, conținutului de grăsimi, carbohidrați, proteine și sare.

9. O marcă de identitate este obligatorie pentru anumite alimente de origine animală, identificatorul constă dintr-o succesiune de litere și cifre. Se referă la instalația în care alimentele au fost procesate sau ambalate ultima dată.

10. Mențiuni voluntare: informații precum „*vegan*” sau „*fără gluten*” de pe etichetă sunt voluntare pentru producător.

11. Informații nutriționale: informațiile nutriționale precum „*conținut de calorii redus*” pot fi afișate numai dacă sunt îndeplinite anumite condiții

Informațiile de pe etichete trebuie furnizate în cel puțin una dintre cele trei limbi naționale (germană, franceză sau italiană). Ca regulă generală, dacă pe etichetă este pusă o singură limbă, cel mai bine este să alegeți limba care corespunde regiunii în care produsul se va vinde în cel mai mare volum.

Mențiunile de sănătate pot fi utilizate numai dacă sunt îndeplinite anumite standarde legate de mențiunea de sănătate în cauză. Marcajul CE nu este obligatoriu în Elveția, dar produsele care poartă marcajul CE sunt permise pe piața elvețiană.

Pe lângă cerințele obligatorii, pe produsele din Elveția pot fi găsite o varietate de etichete voluntare (a se vedea și anexa 5):

Bio Suisse este cea mai răspândită etichetă privată de pe piața ecologică elvețiană și deținătorul mărcii înregistrate Bud. Standardele respectate de Bio Suisse sunt linii directe de drept privat și depășesc cerințele legale minime în aspecte esențiale (UE-Eco-Regulament

834/2007 sau echivalent). Eticheta Bio Suisse poate fi văzută în mod obișnuit pe produsele celor mai mari retaileri Migros și Coop, deși alți comercianți cu amănuntul, cum ar fi Aldi, și-au creat propria etichetă ecologică, care urmează standardele BioSuisse. Există o recunoaștere a echivalenței etichetării ecologice între produsele din UE trimise în Elveția și invers, cu toate acestea, cu etichetarea în sine privatizată, echivalența acoperă standardele, dar nu se extinde la etichetă. Cea mai des răspândită etichetă ecologică în Elveția este BioSuisse. În general, este o mare provocare pentru producătorii care nu sunt elvețieni să poată obține dreptul de a folosi eticheta BioSuisse, deoarece aceasta tinde să favorizeze produsele agricole autohtone elvețiene.

IP-SUISSE, Asociația Elvețiană a Fermierilor Producători Integrați își propune să promoveze agricultura ecologică în Elveția. Membrii acestora îndeplinesc, în general, cerințele minime de mediu și de bunăstare a animalelor și, în funcție de condițiile pieței, pot participa cu producțiile individuale, urmând liniile directoare ale etichetei IP-Suisse. Consumatorii asociază această etichetă cu companii care pledează pentru drepturile de bunăstare a animalelor.

Drapelul național elvețian: Mulți consumatori elvețieni care caută produse produse pe plan intern, legate în special de carne, ciocolată și produse lactate, se vor ghida după un însemn al drapelului național pentru a le indica că produsul în cauză este de origine elvețiană. Prin urmare, alimentele și băuturile din statele membre UE nu pot pune însemne elvețiene pe ambalajul sau etichetarea produselor proprii.

NUTRI-SCORE: Unele produse au adoptat în mod voluntar utilizarea sistemului de etichetare Nutri-score – mai ales comercianții cu amănuntul mai mari din Elveția (Migros și COOP) care folosesc eticheta pe produsele lor cu etichetă privată. Acesta este același sistem de scor nutrițional care este implementat și în statele membre ale UE, cum ar fi Belgia, Franța și Germania. Eticheta permite consumatorilor să compare rapid valoarea nutrițională generală a produsului alimentar pe care doresc să-l cumpere, cu A fiind cea mai mare și, în general, cea mai sănătoasă evaluare și E fiind cea mai scăzută și, în general, având cea mai mică valoare nutritivă.

5. Distribuția

Principalele canale de distribuție cu amănuntul pentru carne proaspătă sunt:

Supermarketuri

Se estimează că acestea reprezintă distribuția a 60% din carnea proaspătă în Elveția. Migros²⁹ și Coop³⁰ sunt jucătorii majori, așa cum este cazul supermarketurilor în ansamblu comerțului cu amănuntul elvețian. Produsele cu etichetă privată de la aceste supermarketuri sunt foarte populare. Coop lucrează cu Swiss Animal Protection (SAP) la propriile programe de creștere a animalelor de peste 25 de ani³¹.

Măcelarii

Acestea reprezintă distribuția a aproximativ 35% din carnea proaspătă prin canalele de vânzare cu amănuntul. Ele sunt deosebit de populare pentru vânzarea de carne *premium*, mai ales carne de vită. Măcelarii sunt în general independenți, dar au legături puternice cu fermele din care provine carnea.

Comerț electronic

Acesta este un canal pentru distribuția cărnii în plină creștere, vânzările prin comerțul electronic fiind estimate să ajungă la aproximativ 190 milioane EUR în 2023. În timp ce canalul este folosit pentru vânzarea de bucăți *premium* de diverse mărci, este destul de interesant pentru că oferă unele produse de import (în general de o calitate superioară). Exemple de comercianți online elvețieni de carne care oferă o gamă largă de produse de carne, inclusiv cele importate, sunt <https://meat4you.ch/> sau <https://www.farmy.ch>.

6. Concluzie

Principala provocare pentru producătorii de carne din România în Elveția este concurența cu produsele interne din carne proaspătă și exportatorii din țările vecine cu Elveția, în special Germania, Franța și Austria. Principala oportunitate este carnea de pasăre de calitate superioară, distribuită prin comercianții cu amănuntul. Aceasta se datorează atât evoluției recente a cererii interne cât și deficitului structural de producție la acest sortiment. Consumatorii elvețieni pun un accent mare pe practicile locale de creștere a animalelor. Există atât un nivel ridicat de îngrijorare cu privire la drepturile animalelor, cât și o dorință generală de a cumpăra produse de înaltă calitate cu origine în Elveția.

Consumul total de carne este în scădere în Elveția, ceea ce continuă să limiteze capacitatea de creștere a afacerilor în ceea ce privește comerțul cu carne proaspătă. Creșterea estimată a populației elvețiene din perioada următoare va compensa totuși o parte din scăderea consumului de carne din țară.

Claudiu Mihail Ionescu, mc
Berna

---

²⁹ <https://report.migros.ch/2022/en/cooperative-retailing/>

³⁰ <https://www.coop.ch/en/company/about-us/who-we-are/key-figures.html>

³¹ https://www.coop.ch/content/dam/taten-statt-worte/TatenstattWorte_Relaunch/Hintergruende/prinzipien-und-richtlinien/policy-paper/policy-paper-tierwohl-en.pdf

Anexe:

Anexa 1: Raport statistic al FOAG privind alternativele la carne în CH, (EN)

Anexa 2: Raport statistici federale FSO, 2023, (EN)

Anexa 3: Exemplu de monitor preț carne de porc, Suisseporcs, 2023, (DE)

Anexa 4: Broșură *Schweizer Fleisch* cu rețete, (DE)

Anexa 5: Etichete folosite în industria agroalimentară CH, (DE)

Anexa 6: Analiză detaliată piața cărnii FOAG, 2023, (fișier Excel)